

بنام خدا

تحلیل فضایی حوادث سوختگی در شهر رشت در طی پنج سال اخیر (۹۴-۱۳۹۰ هـ.ش)
غلامرضا نوروزی گوهری، دانش آموخته کارشناسی ارشد جغرافیای پزشکی، گروه جغرافیا، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی،
رشت، ایران
Mhrdad.norozi@gmail.com

دکتر نصرالله مولایی هاشجین، استاد گروه جغرافیا، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران
nmoleah@aurasht.ac.ir
دکتر محمدرضا مبین، استادیار گروه پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان گیلان، رشت، ایران
mmobayen@gums.ac.ir

چکیده

این تحقیق با توجه به روش توصیفی و تحلیلی وبا بهره گیری از داده های اسنادی و کتابخانه ای به تحلیل فضایی حوادث سوختگی در شهر رشت در طی پنج سال اخیر پرداخته و هدف تحقیق تعیین فراوانی سوختگی اعم از ویژگیهای فردی و عمومی، درصد و علل سوختگی، فراوانی سوختگی در نقاط مختلف (منزل، محل کار، خیابان، ...) و تحلیل فضایی بروز سوختگی در شهر رشت می باشد. نتایج حاصل از مطالعات میدانی و اسنادی نگارنده و مصاحبه با کارشناسان متخصص در آتش نشانی، پرستاران و پزشکان بیمارستان سوختگی بیانگر اینست که در طی پنج سال اخیر در شهر رشت تعداد ۶۹۷ نفر دچار انواع سوختگی گشته اند. که از مجموع این افراد مراجعه کننده به بیمارستان ۵۲.۵۲ درصد سن شان کمتر از ۳۰ سال، ۲۷.۸۳ درصد ۳۰ تا ۵۰ سال و ۱۹.۶۵ درصد بالای ۵۰ سال می باشند. بیشترین درصد افراد مراجعه کننده به بیمارستان در ماههای اسفند، آذر، مرداد و آبان به ترتیب و کمترین مراجعه کننده در ماههای مهر و شهریور به ترتیب می باشد. بیشترین درصد پذیرش بیمار سوختگی در ساعت ۱۱ صبح بوده که حدود بیست درصد می باشد و کمترین پذیرش بیمار در ساعت چهار بامداد و بدون پذیرش بوده است. در مجموع بیشترین پذیرش بیمار در ساعات روزانه ۷، ۸، ۱۰، ۱۱ و ۱۲ بوده است. ۸۲.۸۴ درصد بیماران سوختگی مراجعه کننده به بیمارستان بابت بهبودی و بهبودی نسبی ترخیص گشته، ۸.۷۵ درصد با پیگیری ۰.۴۳، درصد انتقال، ۳.۸۷ درصد فوت و ۴.۳۰ درصد نیز با میل شخصی ترخیص شده اند. ۴۱.۷ درصد بیماران مراجعه کننده درجه سوختگی شان درجه دو بوده و نسبت به درجات بالایی دیگر در حد کم میباشد. ۵۹.۵ درصد بیماران مراجعه کننده به بیمارستان در سالهای آماری درصد سوختگی شان کمتر از ده درصد بوده، ۳۳.۴۳ درصد بیماران ۱۰ تا ۳۰ درصد و ۱.۴۳ درصد بیماران درصد سوختگی شان بالای ۸۰ درصد بوده است. نتایج تحقیق نشان داده که از نظر محل وقوع حادثه ۹۲.۳۹ درصد سوختگیها در منزل مسکونی، ۱.۶ درصد در اماکن و مراکز تجاری، ۲ درصد در معابر و گذرگاهها، ۱.۷۲ درصد در کارگاهها و کارخانه و ۲.۲۹ درصد در سایر مکانها رخ داده است. و توزیع سوختگی در مناطق و نواحی شهر رشت نامتعادل است.

واژگان کلیدی: تحلیل فضایی، حوادث سوختگی، شهر رشت

E-mail : nmolaeh@iaurasht.ac.ir 09111311751

نویسنده مسئول:

آسیب های سوختگی یکی از علتهای مرگ و میر را هم در کشورهای توسعه یافته و هم کشورهای در حال توسعه تشکیل می دهند و خسارات مالی و جانی قابل توجه در بیماران و خانواده های آنها در جوامع دارند (حسینی و عسکریان، ۱۳۸۶: ۳۶). سوختگی چهارمین علت شایع تر و مادر جهان است (Peck MD, 2011) در آمریکا سالانه ۱/۲۵ میلیون نفر در این کشور دچار سوختگی میشوند که نیاز به توجهات پزشکی دارند، تقریباً ۵۰ هزار نفر از آنان در بیمارستان بستری و هزینه ای بالغ بر ۷ بلیون دلار صرف درمان آنها می گردد (Bedger J. Burns 1380). در ایران نیز صدمات سوختگی شیوع و مرگ و میر بالایی دارند به طوری که روزانه حداقل ۸ نفر به دلیل سوختگی فوت می کنند. بعد از حوادث رانندگی تروما سومین عامل مرگ و میر ناشی از حوادث می باشند (زمان زاده و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۲۴). سوختگیها عموماً به گرمایی، الکتریکی، و شیمیایی تقسیم می شوند که سوختگی های شیمیایی شیوع کمتر داشته ولی شدیدتری می باشند (Brunicardi FC AD, Billiar, 2010) شیوع جهانی سوختگی ناشی از آتش و آب جوش سه تاده درصدی باشد (Peck MD, 2012)، شایعترین نوع سوختگی نوع حرارتی می باشد که مایعات داغ شایعترین آنها هستند (Holmes JHO, Heimbach DM, 2005).

مشکلات روان شناختی و تغییرات بدشکلی جسمی که از پیامدهای سوختگی می باشد سبب می گردد که از نظر اقتصادی سوختگی از پرهزینه ترین آسیب ها باشد. باین وجود خسارت از دست رفتن طولانی مدت عملکرد جسمی یا آسیب های روانی و نقایص زیبایی به هیچ وجه قابل محاسبه نمی باشد (زمان زاده و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۲۶). ۵۰ درصد بار سوختگی مربوط به عوارض آن است (پیشنمازی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۰۳). بررسیها نشان داده اند که جمعیت های خاصی که شامل افراد بسیار جوان و بسیار پیر هستند در معرض خطر سوختگی می باشند. عوامل متعددی اجتماعی اقتصادی مانند الگوهای خانوادگی (تعداد افراد خانواده)، بیکاری و سطح تحصیلات پائین تر، فقر مرتبط با خطر سوختگی می باشند. همچنین فاکتورهای مرتبط با محل زندگی شامل عدم داشتن مسکن، عدم وجود لوله کشی داخلی و وجود سیستم گرمایشی چوبی می تواند از عوامل خطرزا باشد. اخیراً سیستم های اطلاعات جغرافیایی (GIS) جهت بررسی صدمات، از جمله تعیین عوامل خطر و ارزیابی برنامه های پیشگیری استفاده می گردند. سیستم اطلاعات جغرافیایی سیستمی است که محققان را قادر می سازد تا صدمات فردی را در مختصات جغرافیایی نشان دهند و سپس ویژگیهای جغرافیایی، دموگرافیک، اجتماعی و اقتصادی را شرح دهند. تعیین خطر سوختگی مرتبط با مکانها و محدوده های جغرافیایی مختلف می تواند بر روی راهبردهای پیشگیری و نیز برای آموزش مراقبت از سوختگی اثر گذار باشد زیرا سبب می شود تا این برنامه ها بر اساس ویژگیهای دموگرافیک و اجتماعی - اقتصادی منطقه طراحی شوند (Edelman LS, Cook LJ, Saffle JR, 2011).

در سالهای اخیر با توجه به افزایش جمعیت و شهرنشینی در کلانشهر رشت روند توسعه شهری نامناسب بوده و بر این اساس سطوح شهری با توجه به وسعت، تعداد و تراکم جمعیت در شهر رشت در قالب تقسیمات درون شهری ۵ منطقه، ۱۵ ناحیه و ۵۵ محله تقسیم گردیده است. بدلیل افزایش چشمگیر آتش سوزی در شهر رشت در سالهای اخیر بخصوص در حاشیه و محلات پایین شهر این طور به نظرمی رسد که نوع و علل سوختگی نسبت به گذشته های دور متفاوت بوده و نگارنده نیز در تحقیق حاضر به دنبال شناسایی مکان ها و محدوده های بروز حادثه منجر به سوختگی بر حسب تقسیمات درون شهری در سطح شهر رشت طی پنج سال اخیر به همراه علل و عوامل موثر در بروز سوختگی می باشد. تا بتوان با تحلیل فضایی آن به ارایه راهکارهای کاهش حوادث ناشی از سوختگی پرداخته شود. مین و همکارانش در سال ۲۰۱۵ در یک مطالعه مقطعی ۴ ساله با عنوان "مطالعه سیستم اطلاعات جغرافیایی در دو بخش شهر و روستا در گرجستان و کارولینای جنوبی" انجام دادند در یافتند که از نظر نسبت بروز سوختگی روستاییان با افراد شهری متفاوت می باشند و افراد جوان و آنهایی که وضعیت اقتصادی و اجتماعی پایین به ویژه در شهرها هستند در معرض خطر بالایی قرار داشتند. امکانات درمانی و مراقبت سوختگی کمتر در مناطق روستایی وجود دارد آنها پیشنهاد دادند که می توان از سیستم های

اطلاعات جغرافیایی برای مطالعه توزیع فضایی سوختگی و جهت برنامه ریزی برای کاهش آسیبهای ناشی از آن استفاده کرد. الدمن در سال ۲۰۰۷ در مطالعه ای با استفاده از پایگاههای داده اطلاعاتی مانند کتب وسایتها با عنوان "استفاده از سیستم های جغرافیایی در تحقیقات ترومایی" انجام دادند نشان داد که سیستم های نقشه برداری جهت داده های مکانی به کار گرفته می شود و می توان با استفاده از سیستم های اطلاعاتی جغرافیایی و ویژگیهای مناطق مختلف را تفسیر کرد و از آنها می توان برای مطالعه میزان آسیب دیدگی، توصیف جمعیت در معرض خطر، بررسی دسترسی به مراقبت تروما و توسعه و ارزیابی برنامه های پیشگیری از آسیب استفاده کرد بنابراین نتیجه گرفت که می توان از سیستم های اطلاعاتی جغرافیا به عنوان ابزاری برای توصیف صدمات برای جوامع استفاده کرد. ویلیامز و همکارانش در سال ۲۰۰۳ مطالعه مروری با عنوان "تنوع جغرافیایی ناشی از آسیبهای سوختگی در کودکان شهری" انجام دادند که در آن از سیستم اطلاعات جغرافیایی و آمار فضایی برای توصیف تنوع جغرافیایی سوختگی در کودکان ۱۴-۰ سال استفاده کردند توانستند مساحت زیادی از بروز سوختگی را در شمال سنت لوئیس شناسایی کنند، آنها نتیجه گرفتند که ابزار نقشه برداری جغرافیایی برای ارائه اطلاعات آسیبها در یک منطقه می باشد ترکیبی از نقشه حاصله از صدمات و تجزیه تحلیلی آماری آن جزئیات سطح مراقبت را فراهم می کند و مناطق کوچک را همراه با صدمات خاص شناسایی می کند. امیرعلوی و همکاران ۱۳۸۹، در یک مطالعه توصیفی با عنوان "اپیدمیولوژی سوختگی کودکان مراجعه کننده به مرکز فوق تخصصی سوانح، سوختگی و ترمیمی ولایت رشت در سال ۱۳۸۷" بر روی کودکان ۱۴-۰ سال انجام دادند، به این نتایج رسیدند که ۸۱/۵ درصد از بیماران و مراجعه کننده شهری بودند و ۷۲ درصد بیماران در اثر مایعات داغ سوخته بودند. ۹۳ درصد سوختگی در خانه اتفاق افتاده بود و بیشترین سوختگی در زمانهای بین ۶ بعد از ظهر تا نیمه شب بود. بیشترین مراجعه در فصل تابستان بود. بیشترین درجه سوختگی درجه ۲ بود. آنها پیشنهاد دادند که برنامه های آموزشی در سطح جامعه به منظور پیشگیری از بروز حوادث حاد در جهت جلوگیری از آسیبهای سوختگی در نظر گرفته شود. همچنین امیرعلوی و همکاران ۱۳۹۱ در تحقیقی با عنوان "اپیدمیولوژی آسیب های سوختگی در مرکز تازه تاسیس مراقبت سوختگی در رشت" بر روی اپیدمیولوژی چهار ساله آسیب های سوختگی نتایج نشان داد که میزان مرگ و میر کلی در این بیماران ۸/۷٪ بود. متوسط سطح کلی سوختگی بدن (TBSA) $18/4 \pm 15/24$ بود. ارتباط معنی داری بین سن، محل سکونت، سطح تحصیلات، بیکاری، وضعیت تاهل، علت سوختگی، TBSA و میزان مرگ و میر وجود داشت. هادیان جزی و همکاران ۱۳۸۳، فراوانی سوختگی های الکتریکی، شیمیایی و حرارتی در کودکان و نوجوانان مراجعه کننده به بیمارستان سوانح و سوختگی شهید مطهری تهران در سال ۱۳۸۱، بیان داشته در این مطالعه تعداد بیماران مرد بیش از بیماران زن بود ۵۸/۶ درصد در برابر ۴۱/۴ درصد اغلب بیماران افراد زیر ۵ سال بودند و سطح سوختگی (BSA) در اغلب آنها، کمتر از ۱۰ درصد و در تعداد کمی از آنها بیش از ۹۰ درصد بود. میزان مرگ و میر در بیماران ۸/۸ درصد بدست آمد. فتیحی شیخی و همکاران، ۱۳۹۳، سنجش سازه های مدل اعتقاد بهداشتی در خصوص پیشگیری از بروز سوانح و حوادث در کودکان شهرستان خرم آباد در سال ۱۳۹۳ بیان داشته سوانح و حوادث یکی از عوامل اصلی مرگ و ناتوانی در دنیا و از مهمترین علل مراجعه کودکان به بیمارستان می باشد. نتایج نشان داده که با توجه به میزان عملکرد مادران و سایر سازه های نگرشی مدل اعتقاد بهداشتی، پیشنهاد می شود. تا برنامه های آموزشی بر مبنای این مدل به صورت مستقیم و غیر مستقیم در قالب بسته های آموزشی چند رسانه ای به منظور ارتقاء رفتارهای پیشگیری کننده از سوانح و حوادث در کودکان صورت گیرد. سایه میری و همکاران، ۱۳۹۲، بررسی درصد سوختگی در افراد اقدام کننده به خودسوزی در استان ایلام در بین سالهای ۱۳۸۵-۱۳۷۲ بیان داشتند که سالانه حدود یک میلیون نفر اقدام به خودکشی می کنند و به طور متوسط در هر چهل ثانیه یک نفر خودکشی می کند. طبق آمار رسمی جهانی به طور متوسط ۲۷ درصد تا ۳۷ درصد از خودکشی هابراثر خود سوزی بوده است. خودسوزی یکی از شایع ترین روشهای خودکشی در استان ایلام است. بیشتریافته های تحقیق با سایر مطالعات انجام شده هم خوانی داشت. گروهها و فاکتور های خطر به دست آمده از نتایج این مطالعه شامل: زنان متأهل، بیماریهای جسمی، مشکلات تحصیلی، بیکاری، مشکلات روحی

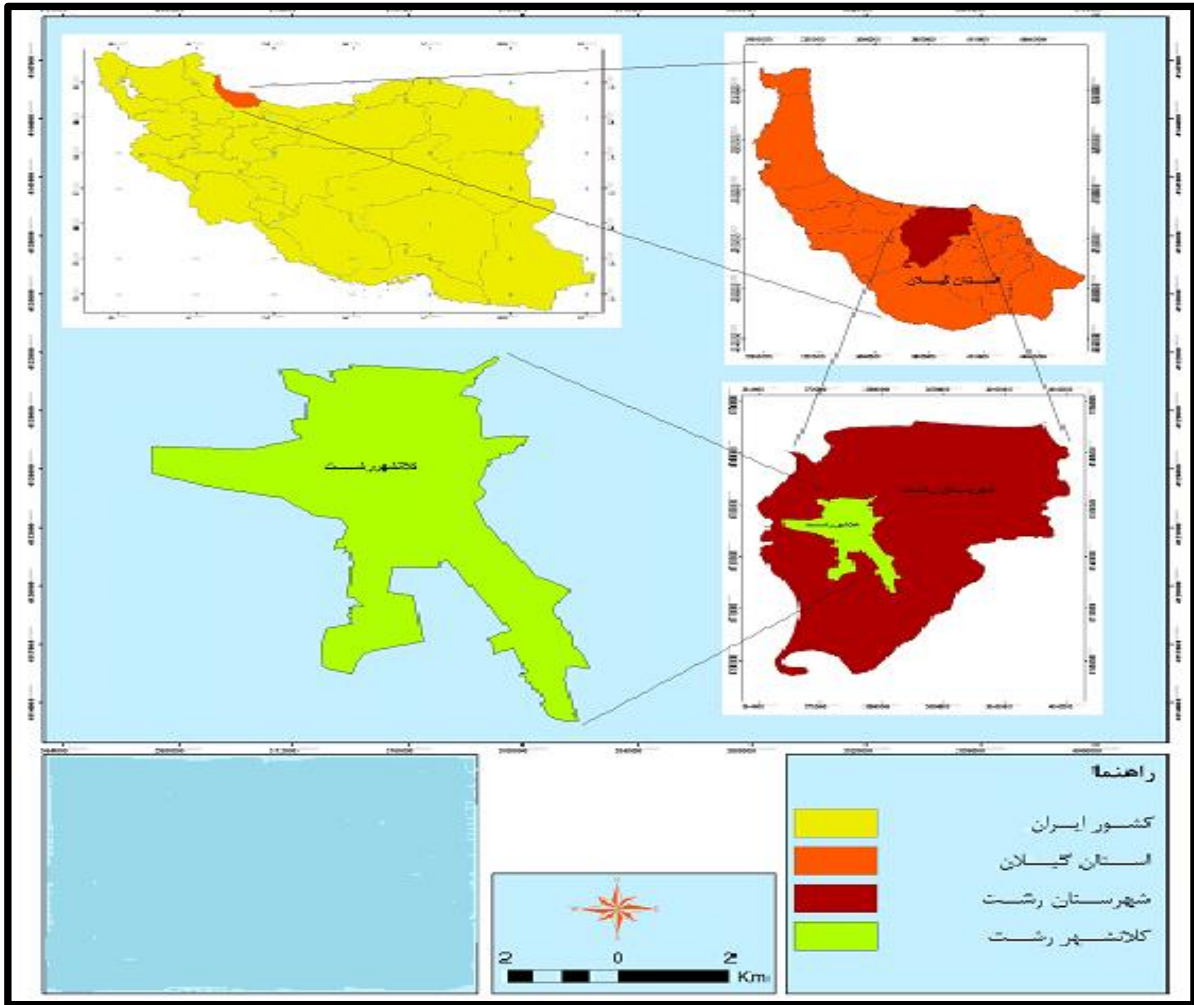
وسایرفاکتور های اجتماعی می باشد. زائری و همکاران، ۱۳۹۰، کیفیت زندگی در بیماران سوختگی بیان داشتند که سوختگی خطری است که همه روزه به اشکال مختلف اشخاص را تهدید می کند. آمار جهانی گزارش شده از میزان سالانه وقوع سوختگی در سال ۱۳۸۳ حاکی از آن است که در ایران از ۶۷۵۰۳۲۰۵ نفر جمعیت ۸۹۴۶۸ مورد چار سوختگی شده اند. نتایج پژوهش نشان می دهد کیفیت زندگی بیماران سوختگی در حیطه جسمی و اجتماعی نسبتاً مطلوب بوده است و در حیطه روانی بیماران کیفیت زندگی خوبی نداشته اند که این امر می تواند تحت تاثیر مشکلات تصویر ذهنی و عاطفی آنان باشد. فرامرزی و همکاران، ۱۳۹۲، همه گیرشناسی سوختگی در استان فارس در سال ۱۳۸۹، به این نتیجه رسیده است که با توجه به برتری سوختگی های غیر عمدی، میزان کشندگی نسبتاً بالا و اهمیت موارد عمدی، به نظری رسد بایستی بر ریشه یابی، مراقبت، درمان و لزوم تحقیقات همه جانبه در این حوزه به عنوان یک اولویت بسیار مهم بهداشت و درمان کشور تأکید گردد.

روش تحقیق

برای رسیدن به هدف تحقیق بیشتر از روشهای توصیفی و تحلیلی با اهداف کاربردی استفاده شده است. بنابراین در این قسمت ابتدا پراکنش سوختگی در شهر رشت را شناسایی و سپس عوامل تاثیرگذار در ایجاد حوادث سوختگی شهر رشت را مورد بررسی، توصیف و تحلیل قرار می دهد. روش گردآوری اطلاعات در این پژوهش به صورت اسنادی، کتابخانه ای و میدانی می باشد. در روش اسنادی با مراجعه به سازمانهای مرتبط از جمله سازمان آتش نشانی استان گیلان واقع در شهر رشت نسبت به اسناد و اطلاعات موجود در رابطه تعداد وقوع آتش سوزی در شهر رشت و بیمارستانهای مرتبط و ستاد اورژانس در شهر رشت نسبت به تنوع سوختگی و نوع غالب سوختگی مراجعه نموده و در روش کتابخانه ای جهت تعاریف، مفاهیم و مبانی نظری تحقیق از کتب مختلف استفاده می گردد. در روش میدانی نیز از مصاحبه با بیماران سوختگی و کارشناسان متخصص از جمله پزشکان، پرستاران و آتش نشانان استفاده شده است. جامعه آماری در تحقیق فوق کل بیماران سوختگی در شهر رشت در طی پنج سال گذشته بوده است. که بر اساس داده های اسنادی مرکز درمانی ولایت در شهر رشت تعداد شان ۶۹۷ نفر بوده که مورد بررسی قرار گرفته اند.

محدوده مورد مطالعه

شهر رشت با وسعتی معادل ۱۳۶ کیلومتر مربع و موقعیت جغرافیایی ۴۹ درجه ۲۸ دقیقه طول شرقی و ۳۷ درجه و یک دقیقه عرض شمالی در شمال کشور واقع شده است. از نظر سیاسی این شهر در شهرستان رشت و بعنوان مرکز شهر استان بوده و از شمال به شهر خممام، از شمال غرب به شهر انزلی، از غرب به شهرهای فومن و صومعه سرا، از جنوب به شهر سنقر، از جنوب غرب به شهر شفت، از شرق به شهر کوچصفهان و آستانه و از شمال شرق به شهرهای لشت نشاء و خشکک بیجار محدود می گردد. مساحت این شهر معادل ۱۳۶ کیلومتر مربع می باشد. طبق آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن در ۱۳۹۰ جمعیت شهر رشت به ۶۲۵۵۰۰ نفر رسیده است که ۲۵/۲۱ درصد کل جمعیت استان و ۶۸ درصد جمعیت شهرستان را به خود اختصاص داده است. نرخ رشد سالانه در این سرشماری به ۳۰۳ رسیده که افزایش آن رانشان می دهد. بر اساس آمارهای فوق شهر رشت دارای ۱۹۹۵۴۰ خانوار، بوده و متوسط بعد خانوار آن ۳/۱۳ می باشد که نسبت به سرشماری قبل (۱۳۸۵) حدود ۰/۳ کاهش پیدا کرده است.

شکل شماره ۱-۱ جایگاه شهر رشت در تقسیمات کشوری

یافته ها و نتایج

جهت بررسی و تحلیل فضایی حوادث سوختگی در شهر رشت در طی پنج سال اخیر توزیع سوختگی بر حسب مشخصات فردی و عمومی پرداخته که تحت عنوان جنس، سن، ماه و روز و تعداد پذیرش، ساعت پذیرش، تعداد روزهای بستری و وضعیت ترخیص بیماران نوع سوختگی، درجه سوختگی، درصد سوختگی، پراکنش محل حادثه می باشد.

توزیع سوختگی بر حسب جنس

از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی به طرق مختلف گردیده اند تعداد ۳۲۹ نفر را زنان و ۳۶۸ نفر را مردان تشکیل داده اند. از این میان تعداد ۹۳ نفر در سال ۱۳۹۰ بوده که ۵۳ نفر آن زنان و ۴۰ نفر مردان می باشند. بر همین اساس در سال ۱۳۹۱ از تعداد ۸۳ نفر بیمار ۳۷ نفر آن زنان و ۴۶ نفر مردان می باشند. در سال ۱۳۹۲ از مجموع ۹۹ بیمار سوختگی تعداد ۴۹ نفر زن و ۵۰ نفر مرد می باشند. در سال ۱۳۹۳ از مجموع ۱۷۷ نفر بیمار سوختگی تعداد ۸۴ نفر زن و ۹۳ نفر مرد بوده و در سال ۱۳۹۴ از مجموع ۲۴۵ بیمار سوختگی مراجعه کننده به بیمارستان ۱۰۶ نفر زن و ۱۳۹ نفر مرد می باشد. با توجه به جدول فوق ۴۷.۲۰ درصد بیماران سوختگی مراجعه کننده را زنان و ۵۲.۸۰ درصد را مردان تشکیل داده اند.

توزیع سوختگی بر حسب سن

از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی به طرق مختلف گردیده اند. تعداد ۲۴۰ نفر سن شان کمتر از ۱۳ سال، ۱۲۶ نفر ۱۳ تا ۳۰ سال، ۱۹۴ نفر ۳۰ تا ۵۰ سال، ۹۲ نفر ۵۰ تا ۷۰ سال و ۴۵ نفر بالای ۷۰ سال می باشند. از این میان تعداد ۹۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۰ تعداد ۴۰ نفر سن شان کمتر از ۱۳ سال، ۱۶ نفر ۱۳ تا ۳۰ سال، ۲۰ نفر ۳۰ تا ۵۰ سال، ۱۰ نفر ۵۰ تا ۷۰ سال و ۷ نفر بالای ۷۰ سال می باشند. از تعداد ۸۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۱ تعداد ۲۶ نفر سن شان کمتر از ۱۳ سال، ۱۷ نفر ۱۳ تا ۳۰ سال، ۲۱ نفر ۳۰ تا ۵۰ سال، ۱۲ نفر ۵۰ تا ۷۰ سال و ۷ نفر بالای ۷۰ سال می باشند. از تعداد ۹۹ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۲ تعداد ۳۲ نفر سن شان کمتر از ۱۳ سال، ۱۴ نفر ۱۳ تا ۳۰ سال، ۲۹ نفر ۳۰ تا ۵۰ سال، ۲۲ نفر ۵۰ تا ۷۰ سال و ۲ نفر بالای ۷۰ سال می باشند. از تعداد ۱۷۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۳ تعداد ۶۳ نفر سن شان کمتر از ۱۳ سال، ۲۹ نفر ۱۳ تا ۳۰ سال، ۴۵ نفر ۳۰ تا ۵۰ سال، ۲۶ نفر ۵۰ تا ۷۰ سال و ۱۴ نفر بالای ۷۰ سال می باشند. از تعداد ۲۴۵ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۴ تعداد ۷۹ نفر سن شان کمتر از ۱۳ سال، ۵۰ نفر ۱۳ تا ۳۰ سال، ۷۹ نفر ۳۰ تا ۵۰ سال، ۲۲ نفر ۵۰ تا ۷۰ سال و ۱۵ نفر بالای ۷۰ سال می باشند. بنابراین از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سالهای آماری ۳۴.۴۳ درصد مراجعه کننده سن شان کمتر از ۱۳ سال، ۱۸.۱ درصد ۱۳ تا ۳۰ سال، ۲۷.۸۳ درصد ۳۰ تا ۵۰ سال، ۱۳.۲۰ درصد ۵۰ تا ۷۰ سال و ۶.۴۵ درصد مراجعه کنندگان بالای ۷۰ سال می باشند.

توزیع سوختگی بر حسب ماه و روزو تعداد پذیرش

از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی به طرق مختلف گردیده اند تعداد ۵۰ نفر در ماه فروردین، ۵۴ نفر در ماه اردیبهشت، ۶۱ نفر در ماه خرداد، ۶۲ نفر در ماه تیر، ۶۴ نفر در ماه مرداد، ۴۶ نفر در ماه شهریور، ۴۲ نفر در ماه مهر، ۶۳ نفر در ماه آبان، ۶۶ نفر در ماه آذر، ۵۸ نفر در ماه دی، ۵۹ نفر در ماه بهمن و ۷۳ نفر در ماه اسفند به بیمارستان مراجعه نموده اند. از این میان از تعداد ۹۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۰ بیشترین نفرات در ماههای اردیبهشت و بهمن با تعداد ۱۳ نفر و کمترین مراجعه کنندگان در ماه مهر با ۴ نفر می باشند. در سال ۱۳۹۱ بیشترین نفرات مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در ماه اسفند با تعداد ۱۳ نفر و کمترین مراجعه کنندگان در ماههای فروردین و شهریور با ۳ نفر می باشند. در سال ۱۳۹۲ بیشترین نفرات مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در ماه تیر با تعداد ۱۲ نفر و کمترین مراجعه کنندگان در ماههای فروردین و اردیبهشت بوده که بدون مراجعه می باشند.

در سال ۱۳۹۳ بیشترین نفرات مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در ماه فروردین با تعداد ۲۱ نفر و کمترین مراجعه کنندگان در ماه مهر با ۸ نفر می باشند. در سال ۱۳۹۴ بیشترین نفرات مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در ماه آبان با تعداد ۲۸ نفر و کمترین مراجعه کنندگان در ماه بهمن با ۱۳ نفر می باشند. با توجه به داده های اسنادی در تحقیق فوق بیشترین درصد افراد مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در ماههای اسفند با ۱۰.۵ درصد، آذر، مرداد و آبان به ترتیب با ۹.۵ درصد، ۹.۰۴ درصد و ۹.۱۸ درصد و کمترین مراجعه کننده در ماههای مهر و شهریور با ۶.۶۰ درصد و ۶.۰۲ درصد در سال می باشد. در واقع این طور می توان بیان نمود که یکی از دلایل ازدیاد سوختگی را در ماه اسفند استفاده زیاد از حد جوانان و نوجوانان از مواد منفجره بیان نمود.

توزیع سوختگی بر حسب ساعت پذیرش

از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی به طرق مختلف گردیده اند. تعداد ۴ نفر در ساعت یک، ۴ نفر در ساعت دو، ۴ نفر در ساعت سه، ۴ نفر در ساعت چهار، ۴ نفر در ساعت پنج صبح، ۳ نفر در ساعت شش صبح، ۴۳ نفر در ساعت هفت صبح، ۹۰ نفر در ساعت هشت صبح، ۲۳ نفر در ساعت نه صبح، ۶۳

نفر در ساعت ده صبح، ۱۴۰ نفر در ساعت یازده صبح، ۷۷ نفر در ساعت ۱۲ ظهر و ۲۹ نفر در ساعت ۱۳ بعد از ظهر، ۱۷ نفر در ساعت ۱۴ بعد از ظهر، ۲۲ نفر ۱۵ بعد از ظهر، ۲۱ نفر در ساعت ۱۶ عصر، ۲۴ نفر در ساعت ۱۷ عصر، ۱۶ نفر در ساعت ۱۸ عصر، ۱۳ نفر در ساعت ۱۹ عصر، ۱۷ نفر در ساعت ۲۰ شب، ۲۵ نفر در ساعت ۲۱ شب، ۲۳ نفر در ساعت ۲۲ شب، ۱۳ نفر در ساعت ۲۳ شب و ۱۵ نفر در ساعت ۲۴ شب به بیمارستان مراجعه نموده و پذیرش شده اند. از تعداد ۹۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۰ بیشترین نفرات پذیرش شده در ساعت ۱۱ با تعداد ۲۱ نفر و کمترین مراجعه کنندگان پذیرش شده در ساعت یک و دو و چهار که بدون مراجعه کننده بوده می باشد. در ماه مهر با ۴ نفر می باشند. در سال ۱۳۹۱ بیشترین نفرات مراجعه کننده و پذیرش شده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در ساعت ۱۱ با تعداد ۱۹ نفر می باشند. در سال ۱۳۹۲ بیشترین نفرات مراجعه کننده و پذیرش شده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در ساعت ۱۱ با تعداد ۳۹ نفر می باشند. در سال ۱۳۹۳ بیشترین نفرات مراجعه کننده و پذیرش شده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در ساعت ۱۱ با تعداد ۳۲ نفر می باشند. با توجه به آمار فوق بیشترین درصد پذیرش بیمار سوختگی در ساعت ۱۱ صبح بوده که حدود بیست درصد می باشد و کمترین پذیرش بیمار در ساعت چهار با مقدار ۱۰ است که هیچ پذیرش نداشته است. در مجموع بیشترین پذیرش بیمار در ساعات روزانه ۷، ۸، ۱۰، ۱۱ و ۱۲ بوده است.

توزیع سوختگی بر حسب تعداد روزهای بستری

از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی به طرق مختلف گردیده اند. تعداد ۲۶۹ نفر کمتر از ۲ روز بستری شده، ۱۸۸ نفر بین دو تا پنج روز، ۱۴۵ نفر پنج تا ده روز، ۶۵ نفر ده تا بیست روز، ۱۸ نفر بیست تا سی روز و ۱۲ نفر بالای سی روز بستری شده اند. از تعداد ۹۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۰ تعداد ۱۳ نفر کمتر از ۲ روز بستری شده، ۲۷ نفر بین دو تا پنج روز، ۳۰ نفر پنج تا ده روز، ۱۶ نفر ده تا بیست روز، ۵ نفر بیست تا سی روز و ۲ نفر بالای سی روز بستری شده اند. در سال ۱۳۹۱ تعداد ۵ نفر کمتر از ۲ روز بستری شده، ۱۹ نفر بین ۲ تا ۵ روز، ۳۱ نفر پنج تا ده روز، ۱۶ نفر ده تا بیست روز، ۸ نفر بیست تا سی روز و ۴ نفر بالای سی روز بستری شده اند. در سال ۱۳۹۲ تعداد ۲۱ نفر کمتر از ۲ روز بستری شده، ۳۸ نفر بین ۲ تا ۵ روز، ۲۹ نفر پنج تا ده روز، ۱۰ نفر ده تا بیست روز و ۱ نفر بالای سی روز بستری شده اند. در سال ۱۳۹۳ تعداد ۸۹ نفر کمتر از ۲ روز بستری شده، ۴۵ نفر بین ۲ تا ۵ روز، ۲۸ نفر پنج تا ده روز، ۱۰ نفر ده تا بیست روز، ۲ نفر بیست تا سی روز و ۳ نفر بالای سی روز بستری شده اند. در سال ۱۳۹۴ تعداد ۱۴۱ نفر کمتر از دو روز بستری شده، ۵۹ نفر بین دو تا پنج روز، ۲۷ نفر پنج تا ده روز، ۱۳ نفر ده تا بیست روز، ۳ نفر بیست تا سی روز و ۲ نفر بالای سی روز بستری شده اند.

توزیع سوختگی بر حسب وضعیت ترخیص بیماران

از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی به طرق مختلف گردیده اند. تعداد ۵۷۶ نفر با بهبودی و بهبودی نسبی ترخیص شده، ۶۱ نفر با پیگیری ترخیص شده، ۳ نفر به بیمارستانهای دیگر انتقال داده شده، ۲۷ نفر فوت نموده و ۳۰ نفر با رضایت و میل شخصی از بیمارستان ترخیص گشته اند. از تعداد ۹۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۰ تعداد ۷۵ نفر با بهبودی و بهبودی نسبی ترخیص شده، ۳ نفر با پیگیری ترخیص شده، ۲ نفر به بیمارستانهای دیگر انتقال داده شده، ۹ نفر فوت نموده و ۴ نفر با رضایت و میل شخصی از بیمارستان ترخیص گشته اند. در سال ۱۳۹۱ از تعداد ۸۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۷۰ نفر با بهبودی و بهبودی نسبی ترخیص شده، ۵ نفر با پیگیری ترخیص شده، ۲ نفر فوت نموده و ۶ نفر با رضایت و میل شخصی از بیمارستان ترخیص گشته اند. در سال ۱۳۹۲ از تعداد ۹۹ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۷۷ نفر با بهبودی و بهبودی نسبی ترخیص شده، ۴ نفر فوت نموده، ۷ نفر با پیگیری و ۱۱ نفر با رضایت و میل شخصی از بیمارستان ترخیص گشته اند. در سال ۱۳۹۳ از تعداد ۱۷۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۱۳۰ نفر با بهبودی و بهبودی نسبی ترخیص شده، ۳ نفر فوت نموده، ۳۸ نفر با پیگیری و ۶ نفر با

رضایت و میل شخصی از بیمارستان ترخیص گشته اند. در سال ۱۳۹۴ از تعداد ۲۴۵ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۲۲۴ نفر با بهبودی نسبی ترخیص شده، ۱ نفر به بیمارستانهای دیگر انتقال داده شده، ۹ نفر فوت نموده، ۸ نفر با پیگیری و ۳ نفر با رضایت و میل شخصی از بیمارستان ترخیص گشته اند. با توجه به داده های فوق ۸۲.۸۴ درصد بیماران سوختگی مراجعه کننده به بیمارستان با بهبودی و بهبودی نسبی ترخیص گشته، ۸.۷۵ درصد با پیگیری، ۰.۴۳ درصد انتقال، ۳.۸۷ درصد فوت و ۴.۳۰ درصد نیز با میل شخصی ترخیص شده اند.

علل و عوامل بروز سوختگی و پراکنش فضایی آن

در بررسی علل بروز سوختگی و توزیع آن در شهر رشت مواردی چون نوع و علت سوختگی، درجه سوختگی درصد سوختگی، چگونگی توزیع و پراکنش محل حادثه مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است.

نوع و علت سوختگی

از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی به طرق مختلف گردیده اند. تعداد ۴۶۰ نفر نوع و علت سوختگی خود را مایعاتی چون آب جوش، شیروچای داغ، خورش و روغن و هرگونه مایعاتی که باعث سوختگی شده، ۶۲ نفر بر اثر انفجار یا نشت گاز بصورت های مختلف از جمله گاز خوراک پزی، گاز پیک نیکی و سایر مواردی که با گاز در محل کار و خودرو و غیره مرتبط بوده می باشد. ۴۶ نفر بوسیله بخاری و اجسام داغ دچار سوختگی شده، ۶۵ نفر بصورت های مختلف از جمله روشن کردن آتش با الکل و ذغال و غیره دچار آتش سوزی شده، ۱۶ نفر بوسیله اسید، ۲ نفر در اثر اشعه و پرتو درمانی، ۱۵ نفر بر اثر برق گرفتگی در محل کار خود، ۴ نفر بوسیله آهک و اصطحکاک و ۵ نفر نیز مواد منفجره و ۶ نفر نیز بوسیله آب رادیاتور دچار آتش سوزی و ۱۶ نفر نیز به وسیله سایر موارد دچار سوختگی گشته اند.

جدول شماره تعداد بیماران مراجعه کننده به بیمارستان به تفکیک نوع و علت سوختگی در طی پنج سال اخیر

نوع سوختگی	مایعات نشت گاز	انفجار و نشت گاز	بخاری یا جسم داغ	آتش سوزی	اسید	اشعه و پرتو درمانی	برق گرفتگی	آهک و اصطحکاک	مواد منفجره	آب رادیاتور	سایر موارد
۱۳۹۰	۶۲	۱۴	۸	۶	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۱	۵۰	۹	۶	۱۲	۰	۰	۴	۰	۰	۰	۲
۱۳۹۲	۵۹	۱۰	۶	۱۵	۲	۰	۲	۳	۱	۱	۰
۱۳۹۳	۱۲۰	۱۶	۸	۶	۶	۲	۷	۱	۰	۲	۹
۱۳۹۴	۱۶۹	۱۳	۱۸	۲۶	۵	۰	۲	۰	۴	۳	۵
جمع	۴۶۰	۶۲	۴۶	۶۵	۱۶	۲	۱۵	۴	۵	۶	۱۶

مآخذ: مرکز آموزشی و پژوهشی درمانی سوانح سوختگی ولایت، ۱۳۹۵، تهیه و تنظیم غلامرضا نوروزی گوهری از تعداد ۹۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۰ تعداد ۶۳ نفر نوع و علت سوختگی خود را مایعاتی چون آب جوش، شیر و چای داغ، روغن و خورش و هرگونه مایعاتی که باعث سوختگی شده، ۱۴ نفر بر اثر انفجار یا نشت گاز بصورت های مختلف از جمله گاز خوراک پزی، گاز پیک نیکی و سایر مواردی که با گاز در محل کار و خودرو و غیره مرتبط بوده می باشد. ۸ نفر بوسیله بخاری و اجسام داغ دچار سوختگی شده، ۶ نفر بصورت های مختلف از جمله روشن کردن آتش با الکل و ذغال و غیره دچار آتش سوزی شده، ۳ نفر بوسیله اسید دچار سوختگی گشته اند. در سال ۱۳۹۱ از تعداد ۸۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۵۰ نفر نوع و علت سوختگی خود را مایعاتی چون آب جوش، شیروچای داغ، روغن و خورش و هرگونه مایعاتی که باعث سوختگی شده، ۹ نفر بر اثر انفجار یا نشت گاز بصورت های مختلف از جمله گاز خوراک پزی،

گاز پیک نیک و سایر مواردی که با گاز در محل کار و خودرو و غیره مرتبط بوده می باشد. ۶ نفر بوسیله بخاری و اجسام داغ دچار سوختگی شده، ۱۲ نفر بصورت‌های مختلف از جمله روشن کردن آتش با الکل و ذغال و غیره دچار آتش سوزی شده، ۱۶ نفر بوسیله اسید، ۴ نفر بر اثر برق گرفتگی در محل کار خود، ۲ نفر نیز به وسیله سایر موارد دچار سوختگی گشته اند. در سال ۱۳۹۲ از تعداد ۹۹ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۵۹ نفر نوع و علت سوختگی خود را مایعاتی چون آب جوش، شیر و چای داغ، روغن و خورش و هرگونه مایعاتی که باعث سوختگی شده، ۱۰ نفر بر اثر انفجار یا نشت گاز بصورت‌های مختلف از جمله گاز خوراک پزی، گاز پیک نیک و سایر مواردی که با گاز در محل کار و خودرو و غیره مرتبط بوده می باشد. ۶ نفر بوسیله بخاری و اجسام داغ دچار سوختگی شده، ۱۵ نفر بصورت‌های مختلف از جمله روشن کردن آتش با الکل و ذغال و غیره دچار آتش سوزی شده، ۲ نفر بوسیله اسید، ۲ نفر بر اثر برق گرفتگی در محل کار خود، ۳ نفر بوسیله اصطحکاک و آهک و ۱ نفر نیز مواد منفجره و انفریز بوسیله آب رادیاتور دچار آتش سوزی و سوختگی گشته اند. در سال ۱۳۹۳ از تعداد ۱۷۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۱۲۰ نفر نوع و علت سوختگی خود را مایعاتی چون آب جوش، شیر و چای داغ، روغن و خورش و هرگونه مایعاتی که باعث سوختگی شده، ۱۶ نفر بر اثر انفجار یا نشت گاز بصورت‌های مختلف از جمله گاز خوراک پزی، گاز پیک نیک و سایر مواردی که با گاز در محل کار و خودرو و غیره مرتبط بوده می باشد. ۸ نفر بوسیله بخاری و اجسام داغ دچار سوختگی شده، ۶ نفر بصورت‌های مختلف از جمله روشن کردن آتش با الکل و ذغال و غیره دچار آتش سوزی شده، ۶ نفر بوسیله اسید، ۲ نفر در اثر اشعه و پرتو درمانی، ۷ نفر بر اثر برق گرفتگی در محل کار خود، ۱ نفر بوسیله آهک و اصطحکاک و ۲ نفر نیز بوسیله آب رادیاتور دچار آتش سوزی و ۹ نفر نیز به وسیله سایر موارد دچار سوختگی گشته اند. در سال ۱۳۹۴ از تعداد ۲۴۵ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۱۶۹ نفر نوع و علت سوختگی خود را مایعاتی چون آب جوش، شیر و چای داغ، روغن و خورش و هرگونه مایعاتی که باعث سوختگی شده، ۱۳ نفر بر اثر انفجار یا نشت گاز بصورت‌های مختلف از جمله گاز خوراک پزی، گاز پیک نیک و سایر مواردی که با گاز در محل کار و خودرو و غیره مرتبط بوده می باشد. ۱۸ نفر بوسیله بخاری و اجسام داغ دچار سوختگی شده، ۲۶ نفر بصورت‌های مختلف از جمله روشن کردن آتش با الکل و ذغال و غیره دچار آتش سوزی شده، ۵ نفر بوسیله اسید، ۲ نفر در اثر اشعه و پرتو درمانی، ۲ نفر بر اثر برق گرفتگی در محل کار خود، ۴ نفر نیز مواد منفجره و ۳ نفر نیز بوسیله آب رادیاتور دچار آتش سوزی و ۵ نفر نیز به وسیله سایر موارد دچار سوختگی گشته اند.

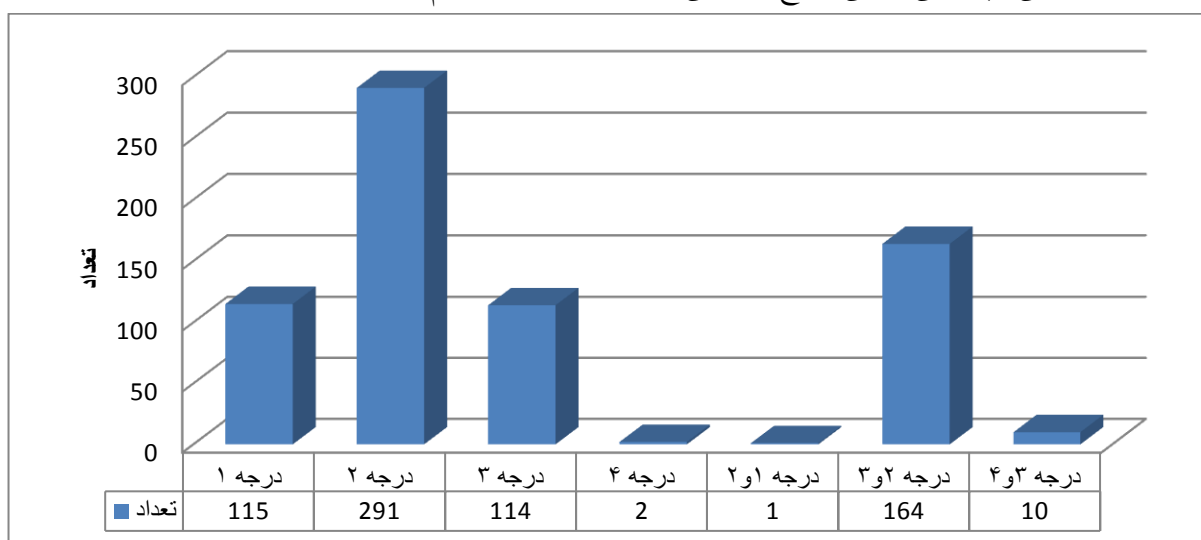
درجه سوختگی

از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی به طرق مختلف گردیده اند. تعداد ۱۱۵ نفر درجه سوختگی شان درجه یک بوده، ۲۹۱ نفر درجه دو، ۱۱۴ نفر درجه سه، ۲ نفر درجه ۴، یک نفر درجه یک و دو، ۱۶۴ نفر درجه دو و سه و ۱۰ نفر درجه سه و چهار می باشند. بر طبق داده های اسنادی از تعداد ۹۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۰ تعداد ۳۲ نفر درجه سوختگی شان درجه دو، ۱۹ نفر درجه سه، ۴۲ نفر درجه دو و سه می باشند. در سال ۱۳۹۱ از تعداد ۸۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۳۶ نفر درجه سوختگی شان درجه دو، ۱۵ نفر درجه سه، ۳۱ نفر درجه دو و سه و ۱ نفر درجه سه و چهار می باشند. در سال ۱۳۹۲ از تعداد ۹۹ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۱ نفر درجه سوختگی شان درجه یک بوده، ۳۲ نفر درجه دو، ۱۹ نفر درجه سه، ۴۲ نفر درجه دو و سه و ۵ نفر درجه سه و چهار می باشند. در سال ۱۳۹۳ از تعداد ۱۷۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۱۰۸ نفر درجه سوختگی شان درجه یک بوده، ۵۳ نفر درجه سه، یک نفر درجه چهار، ۱۴ نفر درجه دو و سه و یک نفر درجه سه و چهار می باشند. در سال ۱۳۹۴ از تعداد ۲۴۵ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۶ نفر درجه سوختگی شان درجه یک بوده، ۱۹۱ نفر درجه دو، ۸ نفر درجه سه، یک نفر درجه ۴، یک نفر درجه یک و دو، ۳۵ نفر درجه دو و سه و ۳ نفر درجه سه و چهار می باشند.

جدول شماره تعداد بیماران مراجعه کننده به بیمارستان به تفکیک درجه سوختگی

درجه سوختگی	درجه ۱	درجه ۲	درجه ۳	درجه ۴	درجه ۲و۱	درجه ۳و۲	درجه ۴و۳	جمع
۱۳۹۰	۰	۳۲	۱۹	۰	۰	۴۲	۰	۹۳
۱۳۹۱	۰	۳۶	۱۵	۰	۰	۳۱	۱	۸۳
۱۳۹۲	۱	۳۲	۱۹	۰	۰	۴۲	۵	۹۹
۱۳۹۳	۱۰۸	۰	۵۳	۱	۰	۱۴	۱	۱۷۷
۱۳۹۴	۶	۱۹۱	۸	۱	۱	۳۵	۳	۲۴۵
جمع	۱۱۵	۲۹۱	۱۱۴	۲	۲	۱۶۴	۱۰	۶۹۷

مآخذ: مرکز آموزشی و پژوهشی درمانی سوانح سوختگی ولایت، ۱۳۹۵، تهیه و تنظیم غلامرضا نوروزی گوهری

نمودار شماره تعداد بیماران مراجعه کننده به بیمارستان به تفکیک درجه سوختگی

درصد سوختگی

از مجموع ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی به طرق مختلف گردیده اند. تعداد ۴۱۵ نفر درصد سوختگی شان کمتر از ۱۰ درصد بوده، ۲۳۳ نفر ۱۰ تا ۳۰ درصد بوده، ۲۸ نفر ۳۰ تا ۵۰ درصد، ۵ نفر ۵۰ تا ۷۰ درصد، ۶ نفر ۷۰ تا ۸۰ درصد، ۱۰ نفر بالای ۸۰ درصد می باشند. از این میان از تعداد ۹۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی در سال ۱۳۹۰ تعداد ۵۳ نفر درصد سوختگی شان کمتر از ۱۰ درصد بوده، ۳۱ نفر ۱۰ تا ۳۰ درصد بوده، ۶ نفر ۳۰ تا ۵۰ درصد، ۵ نفر ۵۰ تا ۷۰ درصد، ۱ نفر ۷۰ تا ۸۰ درصد، ۱ نفر بالای ۸۰ درصد می باشند. در سال ۱۳۹۱ از تعداد ۸۳ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۵۱ نفر درصد سوختگی شان کمتر از ۱۰ درصد بوده، ۲۶ نفر ۱۰ تا ۳۰ درصد بوده، ۴ نفر ۳۰ تا ۵۰ درصد، ۱ نفر ۵۰ تا ۷۰ درصد و ۱ نفر بالای ۸۰ درصد می باشند. در سال ۱۳۹۲ از تعداد ۹۹ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۶۲ نفر درصد سوختگی شان کمتر از ۱۰ درصد بوده، ۳۲ نفر ۱۰ تا ۳۰ درصد بوده، ۲ نفر ۳۰ تا ۵۰ درصد، ۲ نفر ۵۰ تا ۷۰ درصد، ۱ نفر ۷۰ تا ۸۰ درصد می باشند. در سال ۱۳۹۳ از تعداد ۱۷۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۱۱۱ نفر درصد سوختگی شان کمتر از ۱۰ درصد بوده، ۵۵ نفر ۱۰ تا ۳۰ درصد بوده، ۸ نفر ۳۰ تا ۵۰ درصد و ۳ نفر بالای ۸۰ درصد می باشند. در سال ۱۳۹۴ از تعداد ۲۴۵ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در اثر سوانح سوختگی تعداد ۱۳۸ نفر درصد سوختگی شان

کمتر از ۱۰ درصد بوده، ۸۹ نفر ۱۰ تا ۳۰ درصد بوده، ۸ نفر ۳۰ تا ۵۰ درصد، ۵۰ نفر ۵۰ تا ۷۰ درصد، ۴ نفر ۷۰ تا ۸۰ درصد، ۵ نفر بالای ۸۰ درصد می باشند.

جدول شماره تعداد و درصد بیماران مراجعه کننده به بیمارستان به تفکیک درصد سوختگی

درصد سوختگی	کمتر از ۱۰	۱۰ تا ۳۰	۳۰ تا ۵۰	۵۰ تا ۷۰	۷۰ تا ۸۰	بالای ۸۰	جمع
جمع	۴۱۵	۲۳۳	۲۸	۵	۶	۱۰	۶۹۷
درصد	۵۹.۵	۳۳.۴۳	۴.۰۲	۰.۷۲	۰.۸۶	۱.۴۳	۱۰۰

مآخذ: مرکز آموزشی و پژوهشی درمانی سوانح سوختگی ولایت، ۱۳۹۵، تهیه و تنظیم غلامرضا نوروزی گوهری
 با توجه به جدول فوق ۵۹.۵ درصد بیماران مراجعه کننده به بیمارستان در سالهای آماری درصد سوختگی شان کمتر از ده درصد بوده، ۳۳.۴۳ درصد بیماران ۱۰ تا ۳۰ درصد و ۱.۴۳ درصد بیماران درصد سوختگی شان بالای ۸۰ درصد بوده است.

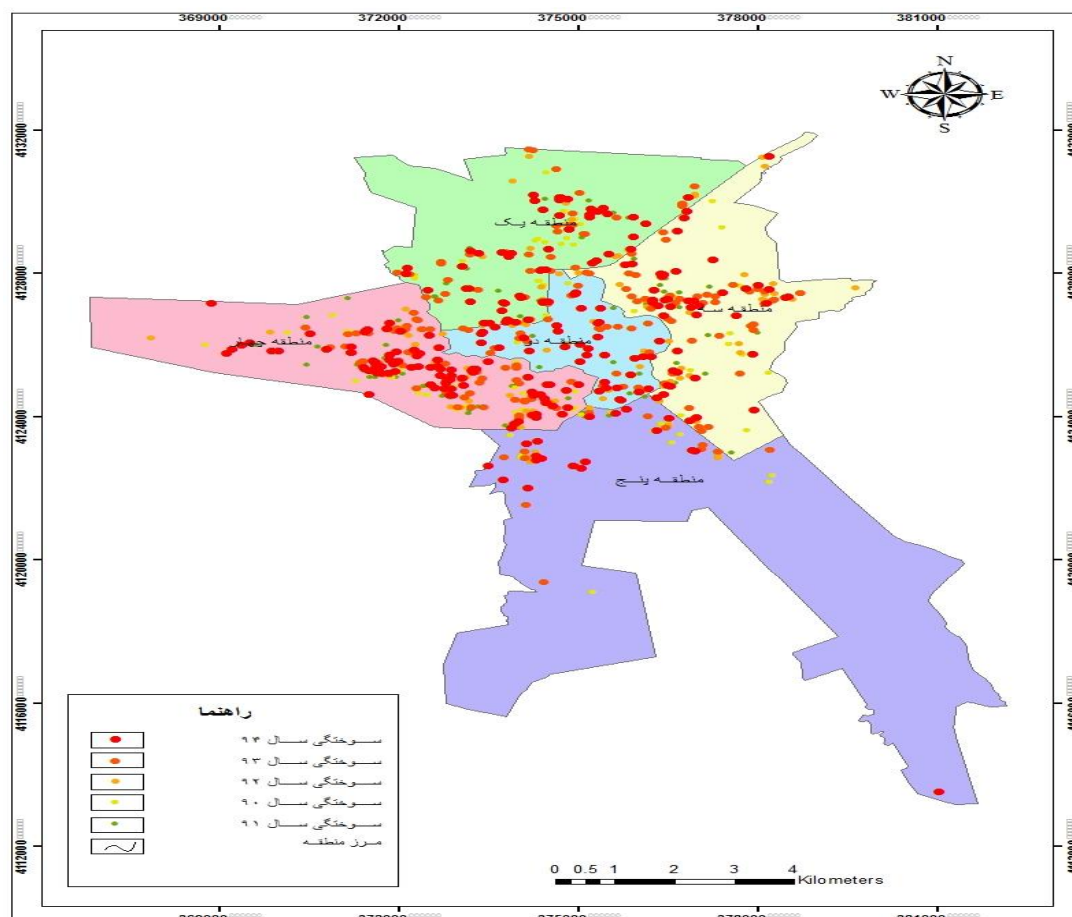
چگونگی توزیع و پراکنش محل حادثه

با توجه به مطالعات اسنادی نگارنده و تماس تلفنی با بیماران دچار سوختگی بیشتر بیماران در منزل خود دچار سوختگی شده و تعدادی از بیماران در محل کار خود به طرق مختلف دچار حادثه گشته اند. در میان بیماران حادثه دیده برخی توسط آب رادیاتور ماشین دچار سوختگی گشته، برخی نیز با منفجر شدن گاز به صورت مختلف در محل کار دچار حادثه گردیده، افراد زیادی نیز توسط بنزین دچار سوختگی گشته و در ماه اسفند نیز بدلیل استفاده از مواد منفجره دچار حادثه گشته اند. برخی از افراد نیز با روشن نمودن آتش و الکل دچار حادثه گشته اند. ولی بیشترین موارد سوختگی در بین افراد کمتر از ۱۳ سال و در اثر مایعات بصورت های مختلف اتفاق افتاده است. در مجموع مناطق حاشیه شهر و محلات پایین شهر از نظر حادثه سوختگی بیشتر از مناطق بالای شهر بوده است. مکان یابی محل حادثه با توجه به تماس تلفنی نگارنده با تک تک بیماران به شرح زیر می باشد.

جدول شماره چگونگی توزیع و پراکنش محل حادثه بیماران سوختگی

شرح	منزل مسکونی	مرکز تجاری و کسبی	معابر و گذرگاه	کارگاه و کارخانه	سایر	جمع
۱۳۹۰	۸۸	۲	۱	۱	۱	۹۳
۱۳۹۱	۷۳	۱	۳	۳	۳	۸۳
۱۳۹۲	۸۷	۳	۳	۱	۵	۹۹
۱۳۹۳	۱۶۶	۴	۲	۳	۲	۱۷۷
۱۳۹۴	۲۳۰	۱	۵	۴	۵	۲۴۵
جمع	۶۴۴	۱۱	۱۴	۱۲	۱۶	۶۹۷

با توجه به جدول فوق از مجموع ۶۹۷ مورد سوانح سوختگی در شهر رشت ۶۴۴ مورد در منزل مسکونی اتفاق افتاده، ۱۱ مورد در مراکز تجاری و کسب و کار، ۱۴ مورد در معابر و گذرگاهها، ۱۲ مورد در کارگاه و کارخانه و ۱۶ مورد در سایر مکانها و بصورت های پراکنده اتفاق افتاده است. در واقع ۹۲.۳۹ درصد سوختگیها در منزل مسکونی، ۱.۶ درصد در اماکن و مراکز تجاری، ۲ درصد در معابر و گذرگاهها، ۱.۷۲ درصد در کارگاهها و کارخانه و ۲.۲۹ درصد در سایر مکانها رخ داده است.

نقشه توزیع و پراکنش سوختگی در شهر رشت در سالهای آماری

نتیجه گیری

در سالهای اخیر با توجه به افزایش جمعیت و شهرنشینی در کلانشهر رشت روند توسعه شهری نامناسب بوده و بر این اساس سطوح شهری با توجه به وسعت، تعداد و تراکم جمعیت در شهر رشت در قالب تقسیمات درون شهری ۵ منطقه، ۱۵ ناحیه و ۵۵ محله تقسیم گردیده است. بدلیل افزایش چشمگیر آتش سوزی در شهر رشت در سالهای اخیر بخصوص در حاشیه و محلات پایین شهر این طور به نظرمی رسد که نوع و علت سوختگی نسبت به گذشته های دور متفاوت بوده و نگارنده نیز در تحقیق حاضر به دنبال شناسایی مکان ها و محدوده های بروز حادثه منجر به سوختگی بر حسب تقسیمات درون شهری در سطح شهر رشت طی پنج سال اخیر به همراه علل و عوامل موثر در بروز سوختگی می باشد. با توجه به مطالعات اسنادی و تماس تلفنی با بیماران دچار سوختگی بیشتر بیماران در منزل خود دچار سوختگی شده و تعدادی از بیماران در محل کار خود به طرق مختلف دچار حادثه گشته اند. در مجموع از تعداد ۶۹۷ نفر مراجعه کننده به بیمارستان در طی پنج سال اخیر که دچار سانحه سوختگی گردیده اند. تعداد ۴۶۰ نفر نوع و علت سوختگی خود را مایعاتی چون آب جوش، شیر و چای داغ، روغن و خورش و هرگونه مایعاتی که باعث سوختگی شده، ۶۲ نفر بر اثر انفجار یا نشت گاز بصورت های مختلف از جمله گاز خوراک پزی، گاز پیک نیکی و سایر مواردی که با گاز در محل کار و خودرو و غیره مرتبط بوده می باشد. ۴۶ نفر بوسیله بخاری و اجسام داغ دچار سوختگی شده، ۶۵ نفر بصورت های مختلف از جمله روشن کردن آتش با الکل و ذغال و غیره دچار آتش سوزی شده، ۱۶ نفر بوسیله اسید، ۲ نفر در اثر اشعه و پرتو درمانی، ۱۵ نفر بر اثر برق گرفتگی در محل کار خود، ۴ نفر بوسیله آهک و اصطحکاک و ۵ نفر نیز مواد منفجره و ۶ نفر نیز بوسیله آب رادیاتور دچار آتش سوزی و ۱۶ نفر نیز به وسیله سایر موارد دچار سوختگی گشته اند. بنابراین در میان بیماران حادثه دیده برخی با آب رادیاتور ماشین دچار سوختگی گشته، برخی نیز با

انفجار گاز به صورت مختلف در محل کار دچار حادثه گردیده، افراد زیادی نیز توسط بنزین دچار سوختگی گشته و در ماه اسفند نیز بدلیل استفاده از مواد منفجره دچار حادثه گشته اند. برخی از افراد نیز با روشن نمودن آتش و الکل دچار حادثه گشته اند. ولی بیشترین موارد سوختگی در بین افراد کمتر از ۱۳ سال و در اثر مایعات به صورتهای مختلف اتفاق افتاده است. در مجموع مناطق حاشیه شهر و محلات پایین شهر از نظر حادثه سوختگی بیشتر از مناطق بالای شهر بوده است. نتایج تحقیق در زمینه محل حادثه نشان می دهد که از مجموع ۶۹۷ مورد سوانح سوختگی در شهر رشت ۶۴۴ مورد در منزل مسکونی اتفاق افتاده، ۱۱ مورد در مراکز تجاری و کسب و کار، ۱۴ مورد در معابر و گذرگاهها، ۱۲ مورد در کارگاه و کارخانه و ۱۶ مورد در سایر مکانها و بصورت های پراکنده اتفاق افتاده است. در واقع ۹۲.۳۹ درصد سوختگیها در منزل مسکونی، ۱.۶ درصد در اماکن و مراکز تجاری، ۲ درصد در معابر و گذرگاهها، ۱.۷۲ درصد در کارگاهها و کارخانه و ۲.۲۹ درصد در سایر مکانها رخ داده است.

سپاسگزاری

این پژوهش از طریق پژوهشنامه دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت به شماره ۴/۵۸۳۰ تامین اعتبار شده است.

منابع و مأخذ

۱. امیر علوی س، طلوعی م، شجاعی ح، کوچکی نژاد ل، ۱۳۸۹، اپیدمیولوژی سوختگی کودکان مراجعه کننده به مرکز فوق تخصصی سوانح، وختگی و ترمیمی ولایت رشت در سال ۱۳۸۷. فصلنامه علمی- پژوهشی فیض، دوره چهاردهم، شماره ۵،
۲. پیشنهادی، زهرا، کیانی آسیاب، آزیتا، هروی کریموی مجیده و همکاران، ۱۳۹۰؛ کیفیت زندگی در بیماران سوختگی. فصلنامه پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی (پایش). سال ۱۱ (شماره ۱)
۳. زائری، فرید، پیشنهادی، زهرا، کیانی آسیاب، آزیتا، هروی کریموی، مجیده، نوروززاده، رضا، ۱۳۹۰، کیفیت زندگی در بیماران سوختگی در نشریه پایش
۴. زمان زاده، وحید، ولیزاده لیل، لطفی مژگان و همکاران، ۱۳۹۴؛ تجربه زندگی با آسیب سوختگی: یک مطالعه کیفی. مجله دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه. دوره ۱۳ (شماره ۱)
۵. سایه میری، م، یاسمی، کورش و محمدرسول، روغنی، مسعود، یعقوبی، علیرضا، زمانی، مریم، ۱۳۹۲، بررسی درصد سوختگی در افراد اقدام کننده به خودسوزی در استان ایلام در بین سال های ۱۳۸۵-۱۳۷۲، مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ایلام
۶. غفارپور، غلامحسین، ۱۳۹۴، از بین بردن جای سوختگی پوست، نشریه سلامت
۷. فتحی شیخی، مریم، شمسی، محسن، خورسندی، محبوبه، رنجبران، مهدی، ۱۳۹۳، سنجش سازه های مدل اعتقاد بهداشتی در خصوص پیش گیری از بروز سوانح و حوادث در کودکان شهرستان خرم آباد در سال ۱۳۹۳، نشریه ارتقای ایمنی و پیشگیری از مصدومیت ها
۸. فرامرزی، حسین، باقری، پژمان، محمدی، علی اکبر، هادی زاده، عفت، ۱۳۹۲، همه گیر شناسی سوختگی در استان فارس در سال ۱۳۸۹، نشریه مجله اپیدمیولوژی ایران
۹. هادیان جزی، محمد رضا، ساجدی، فیروزه و صانحی، یلدا، ۱۳۸۳، فراوانی سوختگیهای الکتریکی، شیمیایی و حرارتی در کودکان و نوجوانان مراجعه کننده به بیمارستان سوانح و سوختگی شهید مطهری تهران در سال ۱۳۸۱، مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران، سال یازدهم، شماره ۴۳

10. -) Emir Alavi C, Salehi SH, Tolouei M, et al. Epidemiology of Burn Injuries at a Newly Established Burn Care Center in Rasht. Trauma Monthly. 2012;17(3):341.346.
11. 1) Hosseini RS, Askarian M, Assadian O. Epidemiology of hospitalized female burns patients in a burn center in Shiraz. Eastern Mediterranean Health Journal. 2007.13 (1) .pp :113-118.
12. 12) Edelman LS. Using geographic information systems in injury research. J Nurs Scholarsh. 2007;39(4):306-11.
13. Bedger J. Burns : The Psychological aspects . A J N 2001; 101(11) : 39-40.
14. Brunicardi FC AD, Billiar TR, Dunn DL, et al. Schwartz'S PRINCIPLES OF SURGERY. Edition. New York: McGraw-Hill Professional; 2010. chapter p. 8 199.
15. Edelman LS, Cook LJ, Saffle JR, et al. Burn injury in Utah: demographic and geographic risks. J Burn Care Res. 2010;31(3):375-84.
16. Holmes JHO, Heimbach DM : Burns. In : Brunicardi F . Charles & et al : Schwartz s principles of surgery . 8th ed . 2005 , vol : 1 , MC Graw-Hill pub: 189-221.
17. Mian MA, Haque A, Mullins RF, Fiebiger B, Hassan Z. Urban-Rural Dichotomy of Burn Patients in Georgia and South Carolina: A Geographic Information System Study. J Burn Care Res. 2015 Sep-Oct;36(5):e267-73.
18. Peck MD. Epidemiology of burns throughout the World. Part II: Intentional burns in adults. Burns. 2012.
19. Peck, MD (2011 Nov). "Epidemiology of burns throughout the world. Part I: Distribution and risk factors". Burns: journal of the International Society for Burn Injuries 37 (7): 1087–100. doi:10.1016/j.burns.2011.06.005. PMID 21802856. Check date values in: |date= (help)
20. Williams KG, Schootman M, Quayle KS, Struthers J, Jaffe DM. Geographic variation of pediatric burn injuries in a metropolitan area. Acad Emerg Med. 2003 Jul;10(7):743-52.

مرکز آموزشی و پژوهشی درمانی سوانح سوختگی ولایت، ۱۳۹۵، اطلاعات بیماران سوختگی مراجعه کننده به بیمارستان ولایت

شهر رشت